



Persbericht
Luxemburg, 4 juli 2022

EU moet fraude met landbouwwitgaven proactiever bestrijden

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) is de grootste afzonderlijke uitgavencomponent van de EU-begroting. Het omvat een aantal uitgavenregelingen die in het bijzonder zijn blootgesteld aan frauderisico's. Dat is de conclusie van een verslag van de Europese Rekenkamer (ERK) dat vandaag wordt gepubliceerd. In dit verslag wordt een overzicht gegeven van de frauderisico's die van invloed zijn op het GLB en wordt de reactie van de Europese Commissie op fraude met landbouwwitgaven beoordeeld. De auditors concluderen dat de Commissie heeft gereageerd op gevallen van fraude met GLB-uitgaven, maar dat zij proactiever moet optreden om bepaalde frauderisico's, zoals illegale "landroof", aan te pakken. Fraudeurs kunnen misbruik maken van tekortkomingen in de controles van de lidstaten. Daarom bevelen de auditors de Commissie ook aan de nationale fraudebestrijdingsmaatregelen beter te monitoren, concretere richtsnoeren te geven en het gebruik van nieuwe technologieën bij fraudepreventie en -opsporing te bevorderen.

De auditors hebben de fraudepatronen in GLB-betalingschema's bestudeerd. Hierbij analyseerden ze de maatregelen die in het kader van het GLB onder gedeeld beheer worden gefinancierd (rechtstreekse betalingen, marktmaatregelen en plattelandsontwikkeling) en onderzochten ze gegevens uit de programmeringsperioden 2007-2013 en 2014-2020. De belangrijkste risico's die de auditors hebben vastgesteld houden verband met begunstigen die inbreuken op de subsidiabiliteitsvoorwaarden verhullen, met de complexiteit van de gefinancierde maatregelen en met illegale vormen van "landroof".

"Fraude schaadt de financiële belangen van de EU en verhindert dat de beleidsdoelstellingen met behulp van EU-middelen worden bereikt", aldus Nikolaos Milionis, het ERK-lid dat de controle leidde. "We vinden dat de EU meer moet doen om het risico op fraude met landbouwwitgaven aan te pakken. Wij verwachten dat ons verslag de Commissie en de lidstaten zal helpen bij het ontwikkelen van hun fraudebestrijdingscapaciteit in het kader van het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid voor de periode 2023-2027."

Uitgaventerreinen waarvoor complexere regels gelden — bijvoorbeeld investeringsmaatregelen voor plattelandsontwikkeling — en sommige GLB-betalingsregelingen die gericht zijn op het steunen van specifieke categorieën begunstigen, blijken fraudegevoelig te zijn. Sommige aanvragers verstrekken bepaalde relevante informatie namelijk niet of creëren kunstmatig de voorwaarden om aan de subsidiabiliteitscriteria te voldoen en genieten op die manier ten onrechte

Dit persbericht is bedoeld om de kernboodschap weer te geven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is te vinden op eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

GLB-steun. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij steun aan kleine en middelgrote ondernemingen in de landbouwsector die hun banden met andere ondernemingen niet hebben bekendgemaakt, of begunstigden die niet in aanmerking komen maar wel betalingen aanvragen als “jonge landbouwers”.

Bij “landroof” kan sprake zijn van frauduleuze praktijken, zoals de vervalsing van documenten, dwang, aanwending van politieke invloed of voorkennis, manipulatie van procedures of betaling van steekpenningen. Uit onderzoek van het fraudebestrijdingsbureau van de EU (OLAF) en de nationale autoriteiten is gebleken dat de landbouwarealen die het meest vatbaar zijn voor dit soort frauduleuze activiteiten, grond in overheidsbezit of particuliere grond met een onduidelijke eigenaar zijn. Fraudeurs kunnen ook proberen grond — al dan niet legaal — te verwerven met als enig doel rechtstreekse betalingen te ontvangen, zonder landbouwactiviteiten te verrichten. Het risico is groter voor bepaalde weidegronden en bergachtige gebieden, waar het voor de betaalorganen moeilijker is om te controleren of de vereiste landbouwactiviteit, zoals begrazing, daadwerkelijk plaatsvindt.

De Commissie heeft haar analyse van het frauderisico in het kader van het GLB voor het laatst in 2016 geactualiseerd. De auditors bevelen daarom onder meer aan dat de Commissie haar beoordeling van de mate waarin verschillende uitgavenregelingen zijn blootgesteld aan frauderisico's en de mate waarin fraude kan worden opgespoord, voorkomen en gecorrigeerd met behulp van de fraudebestrijdingsmaatregelen van de lidstaten, actualiseert.

De auditors bevelen de Commissie ook aan de nodige maatregelen te nemen om de belangrijkste frauderisico's te beperken. Daarnaast moet de Commissie de mogelijkheden van technologie – bijvoorbeeld datamining, machinaal leren, satellietbeelden en foto-interpretatie – bij fraudebestrijding bevorderen en de lidstaten aanmoedigen stappen in die richting te zetten.

Achtergrondinformatie

Het GLB is altijd een van de belangrijkste aandachtsgebieden van de ERK geweest, met name wat betreft het controleren van de wettigheid en regelmatigheid van de landbouwuitgaven. In onze controles ten behoeve van de betrouwbaarheidsverklaringen van 2018-2020 hebben we 698 GLB-betalingen gecontroleerd en in 101 gevallen fouten gekwantificeerd. In 17 van die gevallen vermoedden wij dat de fout met fraude in verband kon worden gebracht. De ERK heeft geen mandaat om fraude te onderzoeken, maar wanneer zij fraude vermoedt, verwijzen de auditors de zaken door naar OLAF of naar het Europees Openbaar Ministerie (EOM) voor verder onderzoek.

Speciaal verslag 14/2022, *“De reactie van de Commissie op fraude in het gemeenschappelijk landbouwbeleid: tijd om dieper te graven”*, is beschikbaar op de [ERK-website](#).

Perscontact

Persdienst van de ERK: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu — M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu — M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu — M: (+352) 621 552 224